

OPINIÓ

El que sobra és la nova matèria primera

per **Javier Creus** Fundador Ideas For Change

14 de gener de 2020 05:30

*"Amb el pas del temps evolutiu, la qual cosa abans resultava inaccessible o es considerava desaprofitament acaba convertint-se en aliment per a noves formes de vida". (El subsòl, **David W. Wolfe**, ed. Seix Barral 2019).*

La **crisi climàtica** posa en risc les condicions per a la vida en el planeta, la de les plantes i la dels animals, també la de cada vegada més humans. La desigualtat en la provisió d'oportunitats a les persones es contraposa a l'extrema concentració de la riquesa, accelerada per una economia d'intangibles, dades centralitzades i models escalables. En aquest sentit i amb una mirada fixada cap a l'horitzó 2030, diferents experts han establert recentment un diàleg sobre la gestió del canvi en la indústria i la ciutat, en **el marc d'un cycle que té el repte d'impulsar el territori cap a una economia circular**, coorganitzat entre el Palau Macaya de "la Caixa" i el Pacte Industrial de la Regió Metropolitana de Barcelona.

S'esgota el cycle d'un sistema productiu basat en la combustió de recursos finits per a la seva conversió en energia i materials, però també en la contaminació i els residus que ara -acumulats i combinats- ens amenacen. El repte col·lectiu és generar les condicions per a accelerar la conversió de "el que sobra" en "el que manca", de manera econòmica i socialment productiva.

"El repte col·lectiu és generar les condicions per a accelerar la conversió de "el que sobra" en "el que manca""

Tres elements poden contribuir a l'emergència de noves solucions: l'atenció a innovació científica i tecnològica, el desenvolupament d'ecosistemes i la

provisió d'incentius -o com menys- la supressió de barreres per a l'experimentació.

El moment crític és aquell en el qual alguna cosa és qualificada com a "desaprofitament": una cosa irreductible de la qual ignorem com extreure el seu potencial en el marc legal i econòmic vigent, destinat al foc o a l'acumulació infinita. El desaprofitament és un fracàs del coneixement.

Els sensors de baix cost, el reconeixement d'imatges, la recerca sobre materials, els registres *blockchain*, la documentació oberta del moviment *maker* i moltes altres tecnologies -multiplicades per la intel·ligència artificial- es combinen per a reduir el desconeixement sobre el desaprofitament. Hi ha una nova capa d'informació i dades sobre el que sobra: què és, on està, d'on vi, quin volum, quin pes, quines propietats té. El desaprofitament és ara més conegut i gestionable. Un terreny adobat per a la recerca en tots els camps.

La naturalesa experimenta amb mutacions genètiques -combinacions tecnològiques- però també amb noves relacions simbiòtiques -ecosistemes- en la cerca de funcions metabòliques capaces de convertir l'inaccessible -el desaprofitament- en aliment per a noves formes de vida. L'existència de viabilitat tecnològica per a la revaloració d'un residu no garanteix per si sola que aquesta es vagi a produir. És clau comptar amb un ecosistema de suport. Les relacions entre organitzacions no s'han teixit fins ara seguint el cicle complet dels materials, del productor al revalorizador; ni en funció de la comunalitat dels seus residus. És el moment de desenvolupar sistemes de relacions des de la perspectiva dels residus: els que els produeixen, els que els usen, els que els manipulen, etiqueten, investiguen, financen o transformen.

"És el moment de desenvolupar sistemes de relacions des de la perspectiva dels residus"

L'experimentació tecnològica i el desenvolupament d'ecosistemes resulten de manera espontània quan els incentius -l'expectativa del valor a capturar- són percebuts com a alts, i l'esforç -les barreres a superar per a aconseguir-lo- són percebudes com a baixes. La pressió social, però també les polítiques de subministrament públiques i privades poden articular incentius. Una regulació dissenyada per a un estadi informacional anterior es presenta ara en molts casos com una barrera. Agrupa coses que avui sabem separades o separa aquelles que avui sabem més viables juntes. Reorganitzar el que

sobra per a convertir-ho en valuós exigeix disposar d'un espai d'experimentació en el qual es puguin suspendre temporalment les limitacions vigents.

Contra el canvi climàtic, zones franques circulars; que reuneixin el coneixement, els agents i els incentius per a la innovació que necessitem.

MÉS INFORMACIÓ

AVUI ET DESTAQUEM